

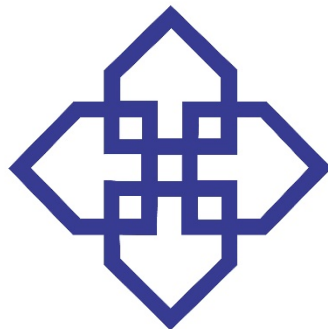
Tölur og traust

Samtal stjórnvalda og aðila vinnumarkaðar 19. janúar 2018

Sigurður Á. Snævarr

Sviðsstjóri hag- og upplýsingasviðs

Samband íslenskra sveitarfélaga

- **Tölur geta aukið traust**
- **En þá þarf að vera traust á tölum**

Traust til talna, dæmi

- **Norska samningalíkanið og TBU**
- **Rammasamkomulagið frá október 2015**

- **Er launatölfræði Hagstofu treystandi?**
- **Ríkir traust til hennar?**
- **Hvað þarf að gera?**

- **Á almennum markaði er tekið handahófsúrtak, alls um 150 fyrirtæki.**
- **Upplýsingar um laun ríkisstarfsmanna koma frá Fjársýslu ríkisins og taka til stofnana ríkisins með fleiri en 10 starfsmenn, alls 200 „stofnanir“.**
- **Upplýsingar um laun starfsmanna sveitarfélaga koma frá 14 sveitarfélögum og taka til stofnana með fleiri en 10 starfsmenn. Alls um 60% af heildarlaunagreiðslum sveitarfélaga.**
- **Alls eru 100 þús. kennitölur launamanna árlega í gagnasafninu.**

Úrtak á almennum markaði er of lítið og gisið

Það tekur ekki

- **til fyrirtækja með færri en 10 starfsmanna**
- **til ákveðinna atvinnugreina**

Um 25% af launamönnum á almennum vinnumarkaði í heild í úrtakinu.

Úrtak sænsku hagstofunnar tekur til um 50% starfsfólks á almennum vinnumarkaði. Minni fyrirtæki eru ekki í úrtaki.

**Gögn koma beint úr launakerfum launagreiðanda
Alls er safnað 45 breytum mánaðarlega**

**Einkenni launamanns (kyn,aldur ofl)
Ítarlegar upplýsingar um laun
Greiddar vinnustundir
Starfstétt
Fyrirtæki/stofnun
Atvinnugrein
Stéttarfélag
Menntun
o.fl.**

Áhersla liggur á mat á breytingum á launum

Launatekjur manns breytast vegna

- Samningsbundinna launahækkana
- Einstaklingsbundinna launahækkana

En geta líka breyst t.d. ef launamaður

- skiptir um starf innan sama fyrirtækis
- hefur störf hjá öðru fyrirtæki
- vinnur meiri greidda yfirvinnu.

Launatölfræðin horfir einkum á launahækkanir, hvort sem er á grundvelli kjarasamninga - eða einstaklingsbundinna hækkana

Launavísitala.....

„skal sýna svo sem unnt er breytingar heildarlauna allra launþega fyrir fastan vinnutíma.“ (Lög um launavísitölu nr. 89/1989)

Launavísitala Hagstofu

Paraðar breytinga á *reglulegum launum* einstaklinga milli samliggjandi mánaða.

Paraður samanburður

Aðeins eru reiknaðar breytingar á launum einstaklinga sem eru í sama starfi á báðum viðmiðunartímabilum, hjá sama fyrirtæki og í sömu atvinnugrein í tveimur samliggjandi mánuðum.

Hvað þarf að gera?

Já. Launatölfræði Hagstofu má treysta. Þarf samt að treysta hana.

Nei. Það ríkir ekki nægjanlegt traust til hennar.

Fá erlendan sérfræðing til að gera úttekt á aðferðafræði Hagstofu

**Stækka og þetta úrtak á almennum markaði verulega
og / eða**

Taka upp heildarskráningu að norskri fyrirmynd

**Viðhalda núverandi launavísitölu
og**

Bæta við vísitölu um meðallaun

Hvað þarf að gera?

Setja á laggirnar vinnuhóp aðila vinnumarkaðar og ríkisvalds að norskum sið.

- **Í aðdraganda kjarasamninga: Launa- og efnahagsþróun, svigrúm til hækkana**
- **Að afloknum samningum: Kjarasamningar vegnir og metnir.**

Ýmsir kostir við að færa launatölfræði til Embættis ríkissáttasemjara að sænskum sið. Ríkissáttasemjari kaupandi verksins og mótar markmið vinnunnar.

Aðgengi aðila vinnumarkaðar gegnum ríkissáttasemjara.

Takk fyrir